

СПАРКИ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2012 Г.

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на СПАРКИ АД и неговите дъщерни предприятия се състои в производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника, сделки с недвижими имоти, посредничество и агентство на местни и чуждестранни лица.

Предприятието майка, СПАРКИ АД има за основна дейност производство и търговия със заварени конструкции, кари и селскостопанска техника. СПАРКИ АД е регистрирано като акционерно дружество със седалище и адрес на управление Република България, гр. Русе, ул. Розова долина №1.

Капиталът на СПАРКИ АД е 12 000 000 лв., състоящ се от 12 000 000 броя обикновени, поименни, безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лв. СПАРКИ АД е част от икономическа група. Мажоритарен акционер в емитента е СПАРКИ ГРУП АД с 89.81 %. Собственици на СПАРКИ ГРУП АД са Станислав Петков и Петър Бабурков като всеки от тях притежава 50 % от капитала на дружеството.

Към 31 декември 2012 г. персоналът на Групата е 492 души.

Акциите на СПАРКИ АД са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

СПАРКИ АД има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Членовете на Надзорния съвет са:

Станислав Петков
Петър Бабурков
Юрий Шиваров

Членовете на Управителния съвет са:

Чавдар Плахаров
Ивайло Георгиев
Станислав Калчев
Теодора Тодорова
Валентин Раданов
Албена Стамболова
Николай Малчев
Атанас Маринов

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2011 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

За 2012 г. Групата отчита загуба за периода (без отчитане на другата всеобхватна загуба) в размер на 1 779 хил. лв. (2011 г.: 4 021 хил. лв.). Към 31 декември 2012 г. текущите пасиви на Групата превишават текущите ѝ активи с 12 611 хил. лв.

Това обстоятелство показват наличието на несигурност, която може да породи съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на собствениците и други източници на финансиране.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Групата:

- Съгласно анекси от 17 април 2013 г. Групата разсрочва задължения по главници към ДСК Банка ДСК ЕАД както следва:
  - По договор № 650 - 5 476 хил. лв. с еднократно погасяване на 31 януари 2014 г.;
  - По договор № 166 - 9 равни месечни вноски от 33 хил. евро (65 хил. лв.) всяка за периода от 25 април до 25 декември 2013 г. и остатъка от 11 331 хил. лв. до 31 януари 2014 г.
- Групата е разсрочила задължения по главница към УниКредит Булбанк АД в размер на 1 115 хил. лв. до 20 юни 2014 г., съгласно погасителен план.
- Поради специфичното оборудване, с което разполага Групата и ограничените възможности за механична обработка на детайли до 15 тона, Групата насочва усилията си към увеличаване броя на клиентите на изделия със сходни параметри (габарити и предназначение). Това спомага за по-бързото усвояване на новите изделия и подобряване производителността. Тези мерки ще повлияят положително както върху финансовия резултат, така и върху паричните потоци от оперативна дейност на Групата.
- Групата провежда политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал. Цели се изграждат на буферни складове за материали на територията на доставчиците, като запасите от тях ще гарантират безопасността на производството за един месец. Очакваният резултат от тези мерки е значително намаляване на складовите наличности, което ще подобри ликвидната позиция и оборотния капитал на Групата.

Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата и предприетите мерки, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2012 г.:

От 1 януари 2012 г. Групата е приложила **МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – отписване** – в сила от 1 юли 2011 г., приет от ЕС на 23 ноември 2011 г. Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на консолидираните финансови отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на групата, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

Няма съществен ефект върху дейността и оповестяването на Групата от прилагането на изменението на МСФО 7.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които се очаква да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, са публикувани, но

не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2012 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в консолидирания отчет за финансово състояние, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани.

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Групата не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” въвежда нова дефиниция на контрола, базирана на определени принципи, която следва да се прилага за всички инвестиции при определянето на базата за консолидация. Съгласно предварителни анализи на ръководството МСФО 10 няма да доведе до промени в класификацията на съществуващите инвестиции на Групата към 31.12.2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” е нов стандарт относно изискванията за оповестяване при всички форми на дялово участие в други предприятия, включително съвместни предприятия, асоциирани предприятия, дружества със специална цел и други неконсолидирани дружества.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Ръководството в момента преглежда методологията за оценка на справедлива стойност за съответствие с новите изисквания и все още анализира ефекта от промените върху консолидирания финансов отчет.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети” – друг всеобхватен доход – в сила от 1 юли 2012 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.

Измененията изискват представянето на отделните компоненти на другия всеобхватен доход в две групи, в зависимост от това дали те ще се рекласифицират в печалбата или загубата през следващи периоди. Компоненти, които не се рекласифицират, напр. преоценки на имоти,

машини и съоръжения, се представят отделно от компоненти, които ще се рекласифицират, напр. отсрочени печалби и загуби от хеджиране на парични потоци. Групите, избрани да представят компонентите на другия всеобхватен доход преди данъци следва да показват съответната сума на данъците за всяка една от групите по отделно. Наименованието на консолидирания отчет за всеобхватния доход е променено на „консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход“, но могат да се използват и други заглавия. Измененията следва да се прилагат ретроспективно.

МСС 12 „Данъци върху доходи” – отсрочени данъци – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

Стандартът изисква групите да оценяват отсрочените данъци, свързани с активи, в зависимост от начина, по който се очаква да бъде възстановена тяхната балансова стойност чрез използване или продажба. Тъй като при инвестиционни имоти, отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 40 „Инвестиционни имоти“, е трудно и субективно да се определи каква част от възстановяването ще се извърши чрез последващо използване или продажба, се въвежда изключение от посочения принцип - опровержимото предположение, че балансовата стойност на посочените инвестиционни имоти ще бъде възстановена единствено чрез продажба. В резултат на изменението в стандарта са включени указанията на ПКР 21 „Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизируеми активи“ и разяснението е отменено.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) се отнася вече само за индивидуални финансови отчети, изискванията за които не са съществено променени.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне” (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

-Изменението на МСС 16 пояснява, че резервни части и обслужващо оборудване се класифицират като имоти, машини и съоръжения, а не като материални запаси, когато е приложима дефиницията за имоти, машини и съоръжения и те се използват за повече от една година.

-Изменението на МСС 34 пояснява, че общата сума на активите и пасивите по сегменти се представя в междинния консолидиран финансов отчет, в случай че тази информация се предоставя регулярно на лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, и тя се е променила съществено в сравнение с оповестената информация в последния годишен консолидиран финансов отчет.

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата:

МСФО 1 “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане” - изменения относно свръхинфлация и фиксирани дати, в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 1 “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане” - държавни заеми, в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

МСФО 11 „Съвместни ангажименти” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 10, 11, 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2013 г., все още не е приет от ЕС

МСС 19 „Доходи на наети лица“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 5 юни 2012 г.
МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“ (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

КРМСФО 20 „Разходи за отстраняване и почистване на повърхността в производствената фаза на мините“ в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., все още не са приети от ЕС

-Измененията на МСФО 1 поясняват, че дадено предприятие може да приложи МСФО 1 повече от един път при определени обстоятелства. Въвежда се право на избор при прилагането на МСС 23 от датата на преминаване или по-ранна дата.

-Изменението на МСС 1 пояснява, че предприятия, които представят два сравнителни периода в консолидирания отчет за финансовото състояние съгласно изискванията на МСС 8, не следва да включват информация за началните салда на предходния период в поясненията. В случай че ръководството представя по собствено желание допълнителна сравнителна информация в консолидирания отчет за финансовото състояние или консолидирания отчет за доходите, то и поясненията трябва да включват допълнителна информация.

-Изменението на МСС 32 пояснява, че отчитането на данък печалба във връзка с разпределение на дивиденди и разходи по сделки със собствениците е в съответствие с МСС 12. Данък върху доходите във връзка с разпределение на дивиденди се признава в печалбата или загубата, докато данък върху доходите във връзка с разходи по сделки със собствениците се признава в собствения капитал.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидирания финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Групата прие да представя консолидирания отчет за всеобхватния доход в два отделни отчета: консолидиран отчет за доходите и консолидиран отчет за всеобхватния доход.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

През 2012 г. нито едно от горепосочените условия не е на лице и поради това консолидираният финансов отчет на Групата е представен с един сравнителен период.

4.3. База за консолидация

В консолидирания финансов отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2012 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупави сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

4.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.5. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Ръководството определя три оперативни сегмента „Производство”, „Наем” и „Други”.

В оперативен сегмент „Производство” се включва производството на обработени и заверени метални конструкции за повдигателни и пътностроителни съоръжения, селскостопански машини и мотокари.

В оперативен сегмент „Наем” се включва отдаване под наем на собствени имоти.

В „Други” са включени всички останали дейности.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти” Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- приходите, разходите и печалбите от промени в справедливата стойност на инвестиционни имоти,

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди не са обособени такива активи.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития, напр. разходи за реструктуриране, правни разходи и разходи за

обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.6. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки, материали, продукцията и предоставяне на услуги и други приходи. Приходите от основните стоки, материали, продукцията и услуги са представени в пояснение 23. Другите приходи са представени в пояснение 24.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.6.1. Продажба на стоки, материали и продукцията

Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.6.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват производствени услуги.

Групата не е обвързана с дългосрочни договори за предоставяне на услуги.

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.6.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.7. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.8. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба.

Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за доходите на ред „Финансови разходи”.

4.9. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти и други дълготрайни нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Програмни продукти 2 години
- Други дълготрайни нематериални активи 3 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за доходите на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в следствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба. Преоценка се извършва на петгодишен период.

Последващото оценяване на другите активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Масивни сгради и съоръжения	25 години
• Машини, производствено оборудване и апаратура	3 години
• Транспортни средства без автомобили	10 години
• Компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер	2 години
• Автомобили	4 години
• Стопански инвентар	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за доходите на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 500 лв.

4.11. Отчитане на лизинговите договори

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг“ правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В консолидирания отчет за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ или МСС 38 „Нематериални активи“. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в консолидирания отчет за доходите за съответния отчетен период.

4.12. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.13. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти земи и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и /или за увеличение на капитала, по модела на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

Инвестиционните имоти се преоценяват на годишна база и се включват в консолидирания отчет за финансовото състояние по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Всяка печалба или загуба от промяна в справедливата стойност или от продажба на даден инвестиционен имот се признава незабавно в печалбата или загубата на ред „Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти“.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за доходите съответно на ред „Приходи“ и ред „Други разходи“, и се признават, както е описано в пояснение 4.6 и пояснение 4.7.

4.14. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.14.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за доходите на редове „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на

ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за доходите на ред „Други разходи“.

4.14.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и банкови заеми, овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в консолидирания отчет за доходите на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.15. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, продукцията и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.16. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.21.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.17. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.18. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Резервите включват законови резерви, преоценки на нефинансови активи и други резерви.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.19. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.20. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло.

Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.21. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидираните финансови отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.22.

4.21.1. Лизинги

Съгласно МСС 17 „Лизинг“ ръководството класифицира лизинговите договори за автомобили и оборудване като финансов лизинг. В някои случаи лизинговата транзакция не е еднозначна и ръководството преценява дали договорът е финансов лизинг, при който всички съществени рискове и ползи от собствеността върху актива се прехвърлят на лизингополучателя.

4.21.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.22. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.22.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.12). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

През 2012 г. Групата е претърпяла загуби от обезценка на нетекущи активи в размер на 9 хил. лв. (2011 г.: 176 хил. лв.), за да се намали балансовата стойност на нетекущи активи до възстановимата им стойност.

4.22.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2012 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.22.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси възлиза на 8 456 хил. лв. (2011 г.: 12 333 хил. лв.)

4.22.4. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения. Групата не е начислявала провизии за правни спорове.

4.22.5. Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране в едногодишен период, подлежат на анализ по отделни контрагенти и в зависимост от конкретните обстоятелства, постигнати договорености за плащане и други фактори и обстоятелства, се установява частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на вземането се признава в консолидирания отчет за всеобхватния доход като загуба от обезценка.

На база анализ за всеки конкретен случай, ръководството на Групата е идентифицирала вземания, за които има висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще и съответно те са били обезценени.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия включени в консолидацията са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2012	участие	2011	участие
			хил. лв.	%	хил. лв.	%
ЕКО СПАРК ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	13 138	100	13 138	100
СИГМА ПЛЮС ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	463	100	463	100
СПАРКИ ЦПО ЕООД	РБългария	Обучение на кадри	-	100	-	100
И.З. РУСЕ ЕООД	РБългария	Сделки с недвижими имоти	85	100	85	100
			13 686		13 686	

Инвестицията в СПАРКИ ЦПО ЕООД е обезценена през 2008 г. с 5 хил. лв. в индивидуалния отчет на СПАРКИ АД.

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.5.: „Производство” и „Наем”. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегмента.

В допълнение, по-малки оперативни сегменти, които не преминават количествените прагове, са обединени по-долу в сегмент „Други”.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

Информацията за отделните сегменти към 31 декември 2012 г.:

	Производство	Наем	Други	Общо
	2012	2012	2012	2012
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	21 942	128	16	22 086
- други сегменти	7	180	127	314
Приходи на сегмента	21 949	308	143	22 400
Промяна на материалните запаси	(1 502)	-	-	(1 502)
Разходи за материали	(12 514)	-	(3)	(12 517)
Разходи за персонал	(4 706)	-	(118)	(4 824)
Амортизация на нефинансови активи	(638)	(256)	-	(894)
Обезценка на нефинансови активи	(150)	-	-	(150)
Други разходи	(3 338)	(137)	(7)	(3 482)
Оперативна печалба на сегмента	(899)	(85)	15	(969)
Активи на сегмента	30 486	25 194	3	55 683

Информацията за отделните сегменти към 31 декември 2011 г.:

	Производство	Наем	Други	Общо
	2011	2011	2011	2011
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	21 912	72	10	21 994
- други сегменти	330	180	175	685
Приходи на сегмента	22 242	252	185	22 679
Промяна на материалните запаси	157	-	-	157
Разходи за материали	(14 457)	-	(1)	(14 458)
Разходи за персонал	(4 245)	-	(174)	(4 419)
Амортизация на нефинансови активи	(2 006)	(249)	-	(2 255)
Обезценка на нефинансови активи	(225)	-	-	(225)
Други разходи	(3 777)	(142)	(7)	(3 926)
Оперативна печалба на сегмента	(2 311)	(139)	3	(2 447)
Активи на сегмента	35 048	25 277	2	60 327

Новопридобитите от Групата нетекущи активи, различни от финансови инструменти и активи по отсрочени данъци за 2012 г., възлизат на 1 206 хил. лв. (2011 г.: 813 хил. лв.).

Приходите на Групата от външни клиенти, както и нетекущите активи (без финансови инструменти и отсрочените данъчни активи), са разпределени по следните географски области:

	2012		2011	
	хил. лв.		хил. лв.	
	Приходи	Нетекущи активи	Приходи	Нетекущи активи
България	2 623	32 466	3 034	31 961
Франция	6 343	-	6 725	-
Германия	7 972	-	7 323	-
Румъния	4 767	-	4 288	-
Испания	152	-	253	-
Ирландия	199	-	325	-
Австрия	5	-	-	-
Общо	22 061	32 466	21 948	31 961

Приходите на Групата от външни клиенти от България, където се намира седалището на Групата, както и от основните пазари Германия и Франция, са установени на база на географското разположение на клиентите. Нетекущите активи са разпределени на базата на тяхното физическо местонахождение.

През 2012 г. 14 154 хил. лв. или 64.16 % от приходите на Групата зависят от два клиента в сегмента „Производство“ (2011 г.: 14 041 хил. лв. или 63.97 %).

Общата сума на приходите, оперативната загуба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	22 400	22 679
Елиминирани на междусегментни приходи	(314)	(685)
Приходи на Групата	22 086	21 994
Загуба		
Оперативна загуба на сегментите	(969)	(2 447)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	234	(45)
Разходи за пенсионни възнаграждения	(23)	(33)
Елиминирани на загубата от сделки между сегментите	258	226
Оперативна загуба на Групата	(500)	(2 299)
Финансови разходи	(1 256)	(1 467)
Финансови приходи	-	2
Загуба на Групата преди данъци	(1 756)	(3 764)

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	55 683	60 327
Елиминирани	(12 821)	(13 003)
Активи на Групата	42 862	47 324

През представените отчетни периоди не са отчетени неразпределени оперативни приходи и разходи, с изключение на промяната в справедливата стойност на инвестиционните имоти и разходите за пенсионни възнаграждения.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за основните видове продукти и услуги както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на готова продукция	20 776	19 870
Приходи от продажба на стоки	68	138
Приходи от предоставяне на услуги	181	209
Приходи от продажба на материали	890	1 419
Други приходи от продажби	132	77
Общо приходи от продажби	22 047	21 713
Отписани задължения	6	1
Излишък на материални запаси	3	44
Приходи от застрахователи	5	1
Придобити активи	11	-
Други приходи	25	46
Приходи продажба на нетекущи активи	14	235
Общо приходи на Групата	22 086	21 994

7. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти и сертификати. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.2012	Отписани	31.12.2012	01.01.2012	Увеличение	Намаление	31.12.2012	31.12.2012
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	177	(8)	169	177	-	(8)	169	-
ОБЩО:	177	(8)	169	177	-	(8)	169	-

	Отчетна стойност			Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.2011	Отписани	31.12.2011	01.01.2011	Увеличение	Намаление	31.12.2011	31.12.2011
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Програмни продукти	177	-	177	177	-	-	177	-
Други	15	(15)	-	13	2	(15)	-	-
ОБЩО:	192	(15)	177	190	2	(15)	177	-

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба на нематериални активи през 2012 г. или 2011 г.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

8. Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини и съоръжения на Групата включват земя, сгради, машини и съоръжения, транспортни средства, стопански инвентар и разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.12	Новопридобити	Отписани	31.12.12	01.01.12	Увеличение	Намаление	31.12.12	31.12.12
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	523	-	-	523	-	-	-	-	523
Сгради	327	10	-	337	145	12	-	157	180
Машини и съоръжения	16 561	651	(325)	16 887	15 512	430	(316)	15 626	1 261
Транспортни средства	1 851	46	(3)	1 894	983	174	(3)	1 154	740
Стопански инвентар	217	5	(13)	209	136	20	(13)	143	66
Имоти, машини и съоръжения в процес на придобиване	3 289	916	(745)	3 460	-	-	-	-	3 460
ОБЩО:	22 768	1 628	(1 086)	23 310	16 776	636	(332)	17 080	6 230

	Отчетна стойност				Натрупана амортизация				Балансова стойност
	01.01.11	Новопридобити	Отписани	31.12.11	01.01.11	Увеличение	Намаление	31.12.11	31.12.11
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Земя	523	-	-	523	-	-	-	-	523
Сгради	327	-	-	327	133	12	-	145	182
Машини и съоръжения	16 570	400	(409)	16 561	14 121	1 793	(402)	15 512	1 049
Транспортни средства	1 912	29	(90)	1 851	882	182	(81)	983	868
Стопански инвентар	162	59	(4)	217	121	17	(2)	136	81
Имоти, машини и съоръжения в процес на придобиване	3 567	341	(619)	3 289	-	-	-	-	3 289
ОБЩО:	23 061	829	(1 122)	22 768	15 257	2 004	(485)	16 776	5 992

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

През текущия и сравнимия период не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложен като обезпечение по заеми (вж. пояснение 19), е представена, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Земя	523	523
Сгради	58	64
Машини и съоръжения в процес на придобиване	2 241	2 102
ОБЩО:	2 822	2 689

9. Лизинг

9.1. Финансов лизинг

Групата е придобила по договори за финансов лизинг машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 51 хил. лв. (2011 г.: 59 хил. лв.). Активите се включени в група „Транспортни средства” от „Имоти, машини и съоръжения” (вж. пояснение 8).

Групата е лизингополучател по договори за финансов лизинг на транспортни средства с Мото Пфое ЕООД и УниКредит Лизинг АД.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания		
	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2012 г.			
Лизингови плащания	22	30	52
Дисконтиране	(3)	(2)	(5)
Нетна настояща стойност	19	28	47
31 декември 2011 г.			
Лизингови плащания	139	35	174
Дисконтиране	(8)	(2)	(10)
Нетна настояща стойност	131	33	164

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване след последната вноска от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани приходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

9.2. Оперативен лизинг

Бъдещите минимални плащания и постъпления по сключени договори за оперативен лизинг от Групата са представени, както следва:

Към 31 декември 2012 г.	До 1	От 1 до 5	Над 5	Общо
	година	години	година	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Плащания по оперативен лизинг	(10)	(8)	-	(18)
Постъпления от оперативен лизинг	15	5	6	26

Към 31 декември 2011 г.	До 1 година		Общо
	хил. лв.		
Плащания по оперативен лизинг	(3)		(3)
Постъпления от оперативен лизинг	1		1

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 13 хил. лв. (2011 г.: 12 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Към 31 декември 2012 г. Групата е лизингополучател по договор за наем на резервоар за втечен кислород с наемодател Месер Химко Газ ООД с месечен наем в размер на 720 лв. и договор за наем на машина с физическо лице с наем от 220 лв. на месец.

Лизинговите постъпления, признати като приход за периода, възлизат на 21 хил. лв. (2011 г.: 16 хил. лв.).

Към 31 декември 2012 г. Групата е лизингодател по следните договори:

- договор за наем на земя с наемател Грил ЕООД с месечен наем в размер на 100 лв.;
- договор за наем на земя с наемател Булгаз 12 ООД с месечен наем в размер на 1 900 лв.;
- договор за наем на апартамент с наемател Кирил Йорданов с месечен наем в размер на 100 лв.

За 2012 г. и 2011 г. преките оперативни разходи са под 1 хил. лв.

Групата отдава и инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 10.

Договорите за оперативен лизинг не съдържат клаузи за условни плащания или опции за последващо закупуване, клаузи, свързани с покачване на цената, както и ограничения, свързани с дивиденди, последващ лизинг или допълнителни задължения.

10. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради, които се намират в областта на гр. Русе и се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Справедливата стойност е определена от лицензиран оценител на базата на налични актуални цени на активни пазари.

Промените в балансовите стойности, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	<u>хил. лв.</u>
Балансова стойност към 1 януари 2011 г.	25 869
Новопридобити инвестиционни имоти	
- чрез покупка	214
- по стопански начин	302
Изписани инвестиционни имоти	(338)
Пренасяне на брутна сума на преценка на инвестиционни имоти по МСС 16	(33)
Нетна загуба от промяна на справедливата стойност	(45)
Балансова стойност към 31 декември 2011 г.	25 969
Новопридобити инвестиционни имоти	
- чрез покупка	137
- по стопански начин	186
Изписани инвестиционни имоти	(290)
Нетна печалба от промяна на справедливата стойност	234
Балансова стойност към 31 декември 2012 г.	26 236

Към 31 декември 2012 г. Групата има учредени договорни ипотечи върху притежаваните от нея инвестиционни имоти, както следва:

- по договор за банков кредит № 166/04 ноември 2005 г. сключен между СПАРКИ АД и Банка ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 650/30 май 2008 г., сключен между СПАРКИ АД и Банка ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 390/26 март 2007 г., сключен между СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД и ДСК ЕАД;
- по договор за банков кредит № 1170/07 януари 2008 г., сключен между СПАРКИ ЕЛТОС АД и УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД.;
- по споразумение от 28 септември 2010 г., сключено между СИГМА ПЛЮС ЕООД и СКОРПИОН ШИПИНГ ООД.

Балансовата стойност на заложените инвестиционни имоти към 31 декември 2012 г. е в размер на 24 473 хил. лв. (2011 г.: 22 990 хил. лв.).

Приходите от наеми за 2012 г., възлизащи на 106 хил. лв. (2011 г.: 56 хил. лв.), са включени в консолидирания отчет за доходите на ред „Приходи от продажби“. Не са признавани условни наеми. Преките оперативни разходи в размер на 113 хил. лв. са представени на ред „Други разходи“ (2011 г.: 118 хил. лв.).

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договор за оперативен лизинг. Лизинговите договори са неотменяеми за срок от 1-2 години от началото на лизинга.

Бъдещите минимални лизингови постъпления са представени, както следва:

Минимални лизингови постъпления

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 31 декември 2012 г	36	12	48
Към 31 декември 2011 г.	42	-	42

Към 31 декември 2012 г. Групата е наемодател по следните договори за оперативен лизинг:

- договор за наем с Диала ООД на четвърти етаж от инженерен корпус с площ 288 кв. м. при месечен наем от 1 хил. лв.;
- договор за наем с Феникс 94 ООД на втори етаж от инженерен корпус с площ 288 кв. м. при месечен наем от 1 хил. лв.;
- договор за наем с МТД България ЕООД на магазин с площ 100 кв. м. при месечен наем от 600 лв.;
- договор за наем с ЕТ Вили Гец на гараж при месечен наем от 150 лв.;
- договор за наем със Спортен клуб Динамика на спортна зала при месечен наем от 192 лв.;
- договор за наем със Сдружение Айкидо Клуб на спортна зала при месечен наем от 70 лв.;
- договор за наем с Ленд Инвестмънт ЕООД на земеделска земя;
- договор за наем с Грил 1 ООД на земя с месечен наем от 240 лв.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2012	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2012
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	(48)	-	(48)
Инвестиционни имоти	(14)	2	(12)
Текущи активи			
Търговски и други вземания	27	(6)	21
Материални запаси	87	(17)	70
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	6	1	7
Текущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	14	(3)	11
Неизползвани данъчни загуби	429	-	429
	501	(23)	478
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	563		538
Отсрочени данъчни пасиви	(62)		(60)

Отсрочените данъци за сравнителния период 2011 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни активи (пасиви)	1 януари 2011	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2011
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	(48)	-	-	(48)
Инвестиционни имоти	46	3	(63)	(14)
Текущи активи				
Търговски и други вземания	30	-	(3)	27
Материални запаси	286	-	(199)	87
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	3	-	3	6
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	9	-	5	14
Неизползвани данъчни загуби	429	-	-	429
	755	3	(257)	501
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	803			563
Отсрочени данъчни пасиви	(48)			(62)

Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до пренасяна на брутна сума на преоценката на нефинансови активи.

Всички отсрочени данъчни активи с изключение на данъчните загуби са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Сумата на приспадащите се временни разлики и неизползваните данъчни загуби, за които в консолидирания отчет за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив възлиза на 1 696 хил. лв., от които за 12 хил. лв. крайният срок за приспадане на неизползваните данъчни загуби е 2013 г., за 5 хил.лв. – 2014 г., за 830 хил. лв. – 2015 г., за 653 хил. лв. – 2016 г.и за 196 хил. лв. – 2017 г.

Сумата на данъка върху печалбата, свързан с всеки един от елементите на другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2012			2011		
	Преди данъци хил. лв.	Данъчен разход хил. лв.	Нетно от данъци хил. лв.	Преди данъци хил. лв.	Данъчен разход хил. лв.	Нетно от данъци хил. лв.
Пренасяне на брутна сума на преоценка на нефинансови активи	-	-	-	(33)	3	(30)
Друга всеобхватна загуба	-	-	-	(33)	3	(30)

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	6 466	8 923
Незавършено производство	1 516	2 996
Продукция	348	291
Стоки	126	123
Материални запаси	8 456	12 333

През 2012 г. общо 11 722 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2011 г.: 13 708 хил. лв.). Тази сума включва и обезценка на материални запаси в размер на 150 хил. лв. (2011 г.: 225 хил. лв.), която в консолидирания отчет за доходите е показана на ред „Други разходи”.

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.) в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. като обезпечение на предоставения заем, чийто размер към 31 декември 2012 г. възлиза на 625 хил. евро (1 222 хил. лв.)

Групата е учредила залог върху материални запаси с балансова стойност 2 000 хил. лв. в полза на БАНКА ДСК ЕАД като обезпечение на предоставените заеми на СПАРКИ АД (вж. пояснение 19).

13. Търговски вземания и аванси

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания, брутно	1 091	2 012
Обезценка	(200)	(205)
Търговски вземания, нетно	891	1 807
Авансови плащания, брутно	90	202
Обезценка	(7)	(1)
Авансови плащания, нетно	83	201
Търговски вземания и аванси	974	2 008

Всички вземания и аванси са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания и аванси се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания и аванси на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания и аванси на Групата са били обезценени и съответната обезценка в размер на 14 хил. лв. (2011 г.: 2 хил. лв.) е била призната в консолидирания отчет за доходите на ред „Други разходи”. Обезценените вземания и авансови плащания през 2012 г. са били дължими главно от контрагенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	205	234
Отписани суми (несъбираеми)	(12)	(31)
Загуба от обезценка	7	2
Салдо към 31 декември	200	205

Изменението в обезценката на авансовите плащания може да бъде представено по следния начин:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	1	1
Отписани суми (несъбираеми)	(1)	-
Загуба от обезценка	7	-
Салдо към 31 декември	7	1

Анализ на необезценените просрочени търговски вземания е представен в пояснение 1.39.2.

Най-значимите търговски вземания са представени, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
HAULOTTE GROUP	354	768
HAULOTTE ARGES S.R.L.	332	603
СЛ ИНДЪСТРИС ЕООД	76	82
АТЛАС КОПКО ЛИФТЪН ЕООД	30	17
GEITH HEAVY ATTACHMENTS	-	130
DROMONE	-	72
Други вземания	99	135
	891	1 807

14. Данъчни вземания

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Данък добавена стойност за възстановяване	273	356
Вземания по корпоративен данък	-	1
	273	357

15. Други вземания

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Предплатени разходи	29	35
Вземания по съдебни спорове	27	74
Гаранции	2	2
Застраховки	2	2
Други краткосрочни вземания	7	27
Обезценка	(7)	(69)
	60	71

Изменението в обезценката на другите вземания може да бъде представено по следния начин:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари	69	69
Отписани суми (несъбираеми)	(69)	-
Загуба от обезценка	7	-
Салдо към 31 декември	7	69

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	89	23
- евро	6	8
Пари и парични еквиваленти	95	31

Към 31 декември 2012 г. във връзка с данъчна ревизия по една от сметките на Групата е наложен запор в размер на 4 500 хил. лв.

Съгласно постановление за налагане на обезпечителни мерки от 15 март 2013 г. публичен изпълнител налага възбрана върху недвижими имоти на Групата и запор върху налични и постъпващи суми по една от банковите й сметки до размера на задължение по ревизионен акт възлизащо на 494 хил. лв. (вж. пояснение 37).

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на СПАРКИ АД се състои от 12 000 000 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на СПАРКИ АД.

	2012	2011
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	12 000 000	12 000 000
Общо брой акции, оторизирани на 31 декември	12 000 000	12 000 000

Списъкът на основните акционери на СПАРКИ АД е представен, както следва:

	31 декември 2012		31 декември 2011	
	Брой акции	%	Брой акции	%
СПАРКИ ГРУП АД	10 776 891	89.81	10 771 494	89.76
Други юридически лица с по-малко от 5%	53 955	0.45	58 365	0.49
Други физически лица с по-малко от 5%	1 169 154	9.74	1 170 141	9.75
	12 000 000	100	12 000 000	100

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(4 079)	(3 732)
Разходи за социални осигуровки	(745)	(684)
Разходи за компенсирани отпуски	-	(3)
Разходи за обезщетения при пенсиониране	(23)	(33)
Разходи за персонала	(4 847)	(4 452)

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсиониране	72	60
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	72	60
Текущи:		
Провизии за пенсиониране	22	13
Задължения за заплати	243	273
Задължения за социални осигуровки	210	232
Задължения за неизползвани отпуски	49	79
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	524	597

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи и бивши служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2013 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в

края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

	Лихвен процент	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 годни хил. лв.	Общо хил. лв.
Към 31 декември 2012 г.				
Дължими обезщетения		22	79	101
Сkonto	4%	-	(7)	(7)
Дисконтирани парични потоци		22	72	94
Към 31 декември 2011 г.				
Дължими обезщетения		13	70	83
Сkonto	5%	-	(10)	(10)
Дисконтирани парични потоци		13	60	73

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	73	40
Увеличение на провизиите в резултат на служители, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	23	7
Дисконтиране	(4)	(8)
Увеличение на провизиите в резултат на промени в сконтовия процент	6	5
Увеличение на провизиите в резултат на промени в броя на персонала и брутната заплата на персонала	9	39
Изплатени обезщетения на персонала	(13)	(10)
Провизии за пенсиониране в края на годината	94	73

19. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
Нетекущи:		
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД по дог. № RC-060	987	-
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 166	-	11 916
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 650	-	5 476
Общо нетекущи заеми	987	17 392

Текущи:

БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 166	11 916	
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 650	5 476	
БАНКА ДСК ЕАД по дог. № 551	-	880
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД по дог. № RC-060	235	1 467
Общо текущи заеми	17 627	2 347

Полученият заем от УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД съгласно договор № RC-060 от 19 декември 2007 г. представлява банков револвиращ кредит в размер на 625 хил. евро (1 222 хил. лв.) към 31 декември 2012 г. Съгласно анекс от 17 октомври 2012 г. заемът е платим на дванадесет месечни погасителни вноски в размер на 10 хил. евро всяка една, пет месечни погасителни вноски в размер на 84 хил. евро и една погасителна вноска в размер на 85 хил. евро, първата дължима през януари 2013 г. Лихвеният процент е в размер на 1-седмичния EURIBOR+3.75% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с материални запаси с балансова стойност 1 500 хил. евро (2 934 хил. лв.), особен залог на машини и съоръжения, залог върху сгради и имоти и запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД издадена от СПАРКИ АД.

Задължението по кредити към БАНКА ДСК ЕАД се състои от три получени заема.

Полученият заем съгласно договор № 166 представлява банков револвиращ кредит в размер на 6 092 хил. евро (11 916 хил. лв.) към 31 декември 2012 г. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+4.80% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с ипотека върху недвижими имоти, особен залог върху машини и съоръжения, договор за поръчителство със СПАРКИ ГРУП АД, СПАРКИ ГмбХ и ЕКО СПАРК ЕООД, особен залог върху материали на склад с неснижим остатък 2 000 хил. лв., вземания с неснижим остатък 1 500 хил. лв. и залог на парични вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя, до размера на кредита.

Полученият заем съгласно договор № 650 представлява банков револвиращ кредит в размер на 2 800 хил. евро (5 476 хил. лв.). Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+4.80% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с трета по ред ипотека върху недвижими имоти и вещи права върху недвижими имоти, особен залог върху материални запаси с балансова стойност 2 000 хил. лева, особен залог върху машина, залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД по всички негови настоящи и бъдещи банкови сметки, открити при кредитодателя до размера на кредита и вземания на СПАРКИ АД с неснижим остатък 1 500 хил. лв.

Съгласно анекси от 17 април 2013 г. Групата разсрочва задължения по главници към ДСК Банка ДСК ЕАД както следва:

- По договор № 650 - 5 476 хил. лв. с еднократно погасяване на 31 януари 2014 г.;
- По договор № 166 - 9 равни месечни вноски от 33 хил. евро (65 хил. лв.) всяка за периода от 25 април до 25 декември 2013 г. и остатъка от 11 331 хил. лв. до 31 януари 2014 г.

Полученият заем съгласно договор № 551 представлява банков револвиращ кредит в размер на 1 000 хил. евро (1 956 хил. лв.). Към 31 декември 2012 г., заемът е изцяло погасен. Лихвеният процент по кредита е в размер на 1-месечен EURIBOR+4.80% годишно и се начислява на месечна база. Заемът е обезпечен с особен залог върху материални запаси с балансова стойност 2 000 хил. лв., особен залог върху машина, залог на всички настоящи и бъдещи вземания на СПАРКИ АД, до размера на кредита и първи по ред залог върху вземания с неснижим остатък 1 500 хил. лв.

За повече информация относно обезпеченията вижте пояснения 8, 12 и 37.

20. Търговски задължения и аванси

Търговските задължения и аванси, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
МАЯК М АД	598	352
СКОРПИОН ШИПИНГ СОФИЯ	324	206
ATLAS MASCHINEN GMBH	235	-
LORRAINE TUBES	189	92
КОСЕВ ЕООД	109	101
KREMS GMBH	97	116
BENTELER DISTRIBUTION DEUTSCHLAND GmbH&C	95	67
ТИСЕНКРУП ЮПИТЕР СТОМАНА	93	312
UNION OCEL	90	135
БАЛКАН СТИЙЛ ИНЖЕНЕРИНГ ООД	87	-
БЕНТЕЛЕР ДИСТРИБЮШЪН БЪЛГАРИЯ ЕООД	66	116
ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ АД	66	36
КОМПАНИЯ ЗЕМЯ ООД	62	62
OMNIA KLF a.s.	47	-
МЕСЕР БЪЛГАРИЯ ЕООД	43	52
ИСКАР БЪЛГАРИЯ ЕООД	38	47
Други	365	711
Търговски задължения	2 604	2 405
Получени аванси	108	7
Търговски задължения и аванси	2 712	2 412

Нетната балансова стойност на търговските задължения и аванси се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

21. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за ДДФЛ	54	58
Данъчни задължения по ЗМДТ	55	53
Данък върху добавената стойност	4	7
Други данъчни задължения	3	3
	116	121

22. Други задължения

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застраховане	11	10
Задължения за такси управление по кредити	-	31
Други текущи пасиви	30	31
	41	72

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на готова продукция	20 776	19 870
Приходи от продажба на материали	890	1 419
Приходи от предоставяне на услуги	181	209
Приходи от продажба на стоки	68	138
Други приходи от продажби	132	77
	22 047	21 713

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Придобити активи	11	-
Отписани задължения	6	1
Приходи от застрахователи	5	1
Излишък на материални запаси	3	44
	25	46

25. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Основни материали	(8 880)	(11 074)
Спомагателни материали	(1 291)	(1 402)
Материали за ремонт и поддръжка	(1 280)	(1 043)
Енергия, вода и газ	(841)	(743)
Горивни и смазочни материали	(97)	(73)
Други материали	(125)	(122)
	(12 514)	(14 457)

26. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Транспортни услуги	(879)	(787)
Посреднически и консултантски услуги	(709)	(877)
Ремонт и подобрения на дълготрайни активи	(496)	(397)
Промислени услуги	(478)	(457)
Поддръжка на софтуера	(92)	(34)
Разходи за застраховки	(70)	(58)
Юридически услуги	(55)	(49)
Разходи за комуникации	(51)	(66)
Независим финансов одит	(48)	(52)
Разходи за наеми	(13)	(12)
Други услуги	(200)	(217)
	(3 091)	(3 006)

27. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба	14	235
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(7)	(223)
Печалба от продажба на нетекущи активи	7	12

28. Суми с корективен характер

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за придобиване и ликвидация на дълготрайни активи по стопански начин	662	346
Балансова стойност на продадените стоки и материали	(95)	(476)
Изменение на запасите от продукцията и незавършено производство	(1 407)	633
	(840)	503

29. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за дарение	(234)	-
Обезценка на материални запаси	(150)	(225)
Разходи за данъци по ЗМДТ	(123)	(133)
Разходи за командировки	(76)	(48)
Обезценени вземания	(21)	(2)
Разходи за данъци върху разходите по ЗКПО	(20)	(15)
Други разходи	(261)	(184)
	(885)	(607)

30. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(9)	(24)
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг от акционер	(83)	(80)
Други заеми по амортизирана стойност	(1 023)	(1 183)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 115)	(1 287)
Загуби от разчети в чужда валута	(18)	(19)
Финансови разходи за банкови такси и комисионни	(123)	(161)
Финансови разходи	(1 256)	(1 467)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви от пари и парични еквиваленти	-	1
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1
Печалба от промени във валутните курсове	-	1
Финансови приходи	-	2

31. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2011 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба преди данъчно облагане	(1 756)	(3 764)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:	169	538
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(174)	(285)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(23)	(257)
Разходи за данъци върху дохода	(23)	(257)
Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход	-	3

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

32. Загуба на акция

Основната загуба на акция е изчислена, като за числител е използвана нетната загуба, подлежаща на разпределение между акционерите на Групата.

Среднопретегленият брой акции, използван за изчисляването на основната загуба на акция, както и нетната загуба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2012	2011
Загуба, подлежаща на разпределение (в лв.)	(1 779 000)	(4 021 000)
Среднопретеглен брой акции	12 000 000	12 000 000
Основна загуба на акция (в лв. за акция)	(0.15)	(0.34)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, ключов управленски персонал и други описани по-долу. Освен това Групата е получила субординирани заеми от основния си акционер и ключов управленски персонал.

Дружество - майка на Групата е СПАРКИ ГРУП АД, което притежава 89.81% от акциите на СПАРКИ АД.

Дружества под общ контрол, с които Групата има сделки през годината са както следва:

- SPARKY GmbH
- СПАРКИ ЕЛТОС АД
- СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД
- SPARKY POWER TOOLS GmbH

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

33.1. Сделки със собствениците и предприятия под общ контрол

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на стоки и услуги		
SPARKY GmbH	7 932	7 326
СПАРКИ ЕЛТОС АД	13	21
Покупки на стоки и услуги		
СПАРКИ ГРУП АД	120	120
SPARKY GmbH	722	1 441
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ЕООД	42	132
СПАРКИ ЕЛТОС АД	82	49
SPARKY POWER TOOLS GmbH	2	1
Разходи за лихви		
СПАРКИ ГРУП АД	80	77
Получен заем		
СПАРКИ ГРУП АД	1 486	1 674
Възстановен заем		
СПАРКИ ГРУП АД	2 234	-
Предоставен заем		
ПРИСТА ПАРК РЕЗИДЪНС ЕООД	-	3
Платени дивиденди		
СПАРКИ ГРУП АД	236	-

33.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на управителния съвет, надзорния съвет и управители. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	(284)	(314)
Разходи за социални осигуровки	(32)	(36)
Общо краткосрочни възнаграждения	(316)	(350)
Общо възнаграждения	(316)	(350)
Разходи за лихви по заем от Изпълнителния директор	(2)	(2)
Получен заем от Изпълнителния директор	-	27

34. Краткосрочни задължения към свързани лица

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за дивиденди:		
СПАРКИ ГРУП АД	-	236
Други акционери	24	24
Задължения по заем и лихви:		
СПАРКИ ГРУП АД	906	1 725
Търговски задължения:		
СПАРКИ ГРУП АД	60	273
СПАРКИ ЕЛТОС АД	90	10
СПАРКИ ТРЕЙДИНГ ООД	156	106
SPARKY GmbH	84	581
SPARKY Power Tools GmbH	-	3
Задължения към ключов управленски персонал:		
Чавдар Плахаров	59	57
Управленски персонал	51	57
Общо задължения към свързани лица	1 430	3 072

Групата е страна по договор за необезпечен търговски заем със СПАРКИ ГРУП АД от 28 януари 2011 г. с годишна лихва от 5 %. Към 31 декември 2012 г. задълженията за главница възлизат на 900 хил. лв. (2011 г.: 1 647 хил.лв.), а за лихви на 6 хил. лв.(2011 г.: 78 хил. лв.).

Задължения към ключов управленски персонал са формирани от задължения към:

- Чавдар Плахаров в размер 51 хил. лв. (2011 г.: 51 хил. лв.) главница по договор за кредит и лихви в размер на 8 хил. лв. (2011 г.: 6 хил. лв.) при годишна лихва от 5 %; Заемът не е обезпечен.
- управленски персонал във връзка с предоставени гаранции от персонала в размер на 51 хил. лв. (2011 г.: 57 хил. лв.).

35. Парични потоци от оперативна дейност преди лихви и данъци

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Загуба преди лихви и данъци	(641)	(2 479)
Корекции:		
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	636	2 006
Загуби от валутни операции (нетно)	18	18
Печалба от продажба на нефинансови активи	(7)	(12)
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	(234)	45
Брак на нетекущи активи	2	2
Безналични сделки	223	-
Промяна в материалните запаси	3 877	2 074
Промяна в търговските и други вземания	1 123	(1 742)
Промяна в търговските и други задължения	(402)	269
Промяна в провизиите за обезщетения при пенсиониране	21	33
	4 616	214

36. Безналични сделки

През 2012 г. Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци:

- Групата е придобила актив в размер на 11 хил. лв.;
- Групата е дарила инвестиционен имот в размер на 234 хил. лв.

През 2011 г. Групата не е осъществила инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци.

37. Условни активи и условни пасиви

Групата е издала запис на заповед в полза на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД като обезпечение на предоставения заем по договор № RC-060 от 19 декември 2007 г., в размер на 625 хил. евро (1 222 хил. лв.) към 31 декември 2012 г. за размера на кредита и лихвите по него.

Съгласно договор № 166 от 4 ноември 2005 г. Групата е издала запис на заповед в размер на 6 474 хил. евро (12 662 хил. лв.) в полза на Банка ДСК ЕАД като обезпечение на предоставени заем в размер на 6 092 хил. евро (11 916 хил. лв.) към 31 декември 2012 г. за размера на кредита плюс едногодишните лихви по него.

До пълното погасяване на задълженията си към Банка ДСК ЕАД, Групата не може да разпределя и изплаща дивиденди, без предварително писмено съгласие от Банка ДСК ЕАД, за което и да е дружество от групата.

До пълното погасяване на задълженията си към Банка ДСК ЕАД, Групата не може да извършва разпоредителни сделки с недвижими имоти и да обременява с тежести същите, без предварително писмено съгласие от страна на Банка ДСК ЕАД.

За повече информация вижте Пояснения 8, 10, 12 и 19.

През 2012 г. Групата е обект на данъчна ревизия от ТД на НАП – Варна. Съгласно ревизионен акт № 181202658/11.02.2013 г. за данъчните периоди 2007 – 2011 г. са установени задължения за довносяне на корпоративен данък, ДДС и лихви на обща стойност 454 хил. лв. В законоустановения срок актът е обжалван.

Във връзка с данъчната ревизия е блокирана и една от банковите сметки на Групата, като е наложен запор за сумата от 4 500 хил. лв. За обезпечаване на бъдещото публично вземане е наложена и възбрана върху имоти на Групата.

На 21 март 2013 г. от Национална агенция за приходите е получена покана за доброволно изпълнение на задължението с дата 15 март 2013 г. Съгласно постановление за налагане на обезпечителни мерки от същата дата, публичен изпълнител налага възбрана върху недвижими имоти на Групата и запор върху налични и постъпващи суми по една от банковите й сметки до размера на задължението по ревизионния акт.

През годината са предявени различни правни искове към Групата. Ръководството на Групата счита, че отправените искове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на независим правен консултант.

Нито един от гореспоменатите искове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	13, 15	922	1 842
Пари и парични еквиваленти	16	95	31
		1 017	1 873
Общо финансови активи:		1 017	1 873
Финансови пасиви			
	Пояснение	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Нетекущи пасиви:			
Заеми	19	987	17 392
Задължения по финансов лизинг	9.1	28	33
		1 015	17 425
Текущи пасиви:			
Заеми	19, 34	18 578	4 045
Задължения по финансов лизинг	9.1	19	131
Търговски и други задължения	20, 22, 34	3 124	3 912
		21 721	8 088
Общо финансови пасиви:		22 736	25 513

Вижте пояснение 4.14 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 39.

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 38. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество с управителния съвет.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

39.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на лихвен риск, което се дължи главно на оперативната дейност на Групата.

39.1.1. Валутен риск

Сделките на Групата се осъществяват в български лева и евро. След въвеждането на еврото българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв., което елиминира наличието на валутен риск за Групата.

39.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2012 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми и задълженията си по финансов лизинг, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите и договорите за финансов лизинг, базирани на EURIBOR, в размер на +/- 1.46% (за 2011 г. +/- 1.88%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

Нетен финансов резултат за годината

	хил. лв.	
	+1.46%	-1.46%
31 декември 2012 г.	(2 041)	(1 517)

Нетен финансов резултат за годината

	хил. лв.	
	+1.88%	-1.88%
31 декември 2011 г.	(4 362)	(3 681)

39.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на

Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
Групи финансови активи:		
Пари и парични еквиваленти	95	31
Търговски и други вземания	922	1 842
Балансова стойност	1 017	1 873

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по сделки.

Към датата на консолидирания финансов отчет някои от необезценените търговски и други вземания са с изтекъл срок на плащане. Възрастовата структура на необезценените просрочени финансови активи е следната:

	2012 хил. лв.	2011 хил. лв.
До 3 месеца	176	130
Между 3 и 6 месеца	6	1
Между 6 месеца и 1 година	7	12
Над 1 година	32	53
Общо	221	196

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и различни географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

39.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със

заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2012 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2012 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	117	18 461	987
Задължения по финансов лизинг	11	11	30
Търговски и други задължения	3 124	-	-
Общо	3 252	18 472	1 017

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2011 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	665	3 380	17 392
Задължения по финансов лизинг	75	64	35
Търговски и други задължения	3 912	-	-
Общо	4 652	3 444	17 427

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания собствен капитал към нетния дълг.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране, в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2012	2011
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	19 246	21 025
+Субординиран дълг	6 427	7 174
Коригиран капитал	25 673	28 199
+Общо задължения	23 604	26 285
- Пари и парични еквиваленти	(95)	(31)
Нетен дълг	23 509	26 254
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг:	1:0.92	1:0.93

Изменението на съотношението през 2012 г. се дължи главно на намалението на собствения капитал, поради отчетената загуба за периода както и на намалението на общата сума на задълженията.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определени капиталови съотношения.

41. Събития след края на отчетния период

През 2012 г. Групата е обект на данъчна ревизия от ТД на НАП – Варна. Съгласно ревизионен акт № 181202658/11.02.2013 г. за данъчните периоди 2007 – 2011 г. са установени задължения за довносяне на корпоративен данък, ДДС и лихви на обща стойност 454 хил. лв. В законоустановения срок актът е обжалван.

Във връзка с данъчната ревизия е блокирана и една от банковите сметки на Групата, като е наложен запор за сумата от 4 500 хил. лв. За обезпечаване на бъдещото публично вземане е наложена и възбрана върху имоти на Групата.

На 21 март 2013 г. от Национална агенция за приходите е получена покана за доброволно изпълнение на задължението с дата 15 март 2013 г. Съгласно постановление за налагане на обезпечителни мерки от същата дата, публичен изпълнител налага възбрана върху недвижими

имоти на Групата и запор върху налични и постъпващи суми по една от банковите й сметки до размера на задължението по ревизионния акт.

Съгласно анекси от 17 април 2013 г. Групата разсрочва задължения по главници към ДСК Банка ДСК ЕАД както следва:

- По договор № 650 - 5 476 хил. лв. с еднократно погасяване на 31 януари 2014 г.;
- По договор № 166 - 9 равни месечни вноски от 33 хил. евро (65 хил. лв.) всяка за периода от 25 април до 25 декември 2013 г. и остатъка от 11 331 хил. лв. до 31 януари 2014 г.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2012 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 18 април 2013 г.